

Projev předsedy vlády ČR Petra Nečase na pohřbu Milana Paumera Poděbrady, 4. srpna 2010

Milan Paumer pro mě byl a zůstává člověkem odvážným a rovným a to i v situaci, kdy právě takový postoj znamenal reálné ohrožení.

Nečelil abstraktní akademické hrozbě, ale zcela reálnému nebezpečí pronásledování, fyzického útlaku, věznění a dokonce i smrti. Reálná historická fakta o obětech pracovních táborů, komunistických vězení i lidí zastřelených na útěku to jasně dokládají.

Rozhodnutí Milana Paumera vzepřít se nesvobodě a opustit život v totalitě mělo charakter hrdinského rozhodnutí v tom dobrém slova smyslu.

Řada historiků se dnes na Milana Paumera a bratry Mašiny dívá jako na postavy kontroverzní. Vyčítá jim lidské oběti, které jejich útek za hranice bohužel přinesl.

Pokládám takový výklad za ne zcela správný a nespravedlivý. Nikdo z nás, z hlediska našeho dnešního vnímání tehdejší reality, podle mého přesvědčení, nemá právo soudit, zda Milan Paumer a skupina bratří Mašínů volila správné či nesprávné prostředky.

Život v totalitě konce čtyřicátých let a počátku padesátých let byl životem v otroctví a nevolnictví. Rodíme se a na tento svět přicházíme jako svobodní lidé a jako svobodní lidé máme právo proti svému zotročení či znevolnění bojovat všemi, opravdu všemi prostředky.

Rozhodovali se v daném čase. Tváří tvář zmíněným hrozbám. V čase nesvobody. V situaci, kdy mohli buď rezignovat, postavit se do sdílené pasivní rezistence vůči totalitnímu režimu, nebo mu čelit. Vybrali si to poslední. Čelili mu i se zbraní v ruce, což pokládali za jediné řešení. Pokud tento postoj odsoudíme, zpochybníme morální hodnotu všech ostatních odbojů. Tedy odboje prvního i odboje druhého. A to třeba i protinacistického odboje mezi zářím 1938 a zářím 1939, který byl veden mimo válečný stav, a dokonce i protifašistického odboje v době druhé světové války. A komunismus přece vyhlásil válku vlastním občanům a Milan Paumer bojoval za osvobození naší země od totalitní diktatury.

Pro vypořádání s naší vlastní historií, a tedy i pro naši cestu do budoucna pokládám za velmi důležité, aby osud Milana Paumera a bratří Mašínů nezapadl. Aby nevymizel z paměti. To by bylo svým způsobem ještě surovější, než pokud se k životu těchto osobností vracíme někdy i ve velmi problematických diskusích.

Spor historiků o skupinu bratrů Mašínů a Milana Paumera pro nás může být spíše připomenutím našich omezených lidských možností. Ten příslovečný poslední soud, boží soud, nepřísluší nikomu z nás.

Dovolím si ale vyslovit svou osobní víru, naději i přesvědčení. Pan Milan Paumer před tímto soudem, mimo vší pochybnost, obstojí.